

‘Big spender’ zorg groeit harder dan economie

Meer vaart, minder vrijblijvendheid. Dat ziet het ministerie van VWS graag als het gaat om ‘juiste zorg op de juiste plek’, zo bleek tijdens Prinsjesdag. Federatiepartners van de KNMG hebben daarnaast andere zorgen voor hun vakgebied.

PHIL NIJHUIS

Minister Bruins tijdens het MC-ontbijt na Prinsjesdag.

‘H et wringt, het piept, het schuurt nog steeds.’ Dat constateerde minister Bruno Bruins (Medische Zorg) vorige week tijdens het Ontbijt met de minister. Bij dat jaarlijkse evenement van Medisch Contact komt een van de VWS-bewindslieden na Prinsjesdag een toelichting geven op de VWS-begroting en het beleid voor het volgend jaar. Bruins had het over de omslag naar ‘juiste zorg op de juiste plek’. Daar is meer samenwerking voor nodig, ‘minder vakjes en silo’s’, aldus de minister. In de VWS-begroting kondigden Bruins en VWS-minister Hugo de Jonge aan dat ze gaan nadenken of daar misschien zelfs een stelselwijziging voor nodig is. ‘We zijn pas op gang’, voegde Bruins er tijdens het ‘Ontbijt’ relativerend aan toe, daarmee verwijzend naar de hoofdlijnenakkoorden die ruim een jaar geleden werden gesloten voor de periode 2019-2022.

De zorguitgaven zijn tot nu toe minder hard gestegen dan aan het begin van de kabinetsperiode van Rutte III werd geraamd, stelt de minister vast. Maar er is wel sprake van een kerende trend die Bruins zorgen baart. ‘De kosten van de zorg stijgen dit jaar sneller dan de economie groeit, terwijl dat de afgelopen zes jaar omgekeerd was.’

Zorg is net niet de ‘biggest spender’ op de rijksbegroting, aldus Bruins, maar wel ‘een heel goede tweede’ op de totale rijksbegroting à 302 miljard euro. Met ruim 82 miljard euro aan verwachte uitgaven volgend jaar, wordt zorg enkel gepasseerd door de post sociale zekerheid in de miljoenennota. Overigens rekent VWS zelf met een bedrag van ruim 88 miljard euro dat volgend jaar wordt uitgegeven aan zorg. Dat komt omdat in de begrotingsboekhouding van VWS ook het geld wordt meegerekend dat via gemeenten aan zorg wordt uitgegeven via Wmo en Jeugdwet.

Positief

De KNMG laat weten een inhoudelijke reactie op de begroting aan de federatiepartners over te laten ‘omdat zij de partijen zijn waar de financiële afspraken in de hoofdlijnenakkoorden mee zijn gemaakt’. Er blijkt genoeg te zijn waar die federatie-

partners zich over verheugden bij het zien van de VWS-begroting. Voorzitter Ella Kalsbeek van de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) is blij met het kabinetsvoornemen 'om naar het functioneren van het huidige stelsel te kijken en met concrete verbetervoorstellen' te komen. Ook het feit dat het kabinet een meer regionale aanpak voorstaat bij de inrichting van de zorg acht zij positief. 'Dat biedt de kans om met de sectoren die de huisartsenzorg sterk raken, zoals de ouderenzorg en de ggz, gezamenlijk afspraken te maken.' LAD-voorzitter Suzanne Booij van de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband is tevreden dat het personeelsgebrek in de zorg de aandacht van het kabinet heeft. 'De koning benoemde het zelfs in de troonrede.'

Kritische noten

Gertjan Beens van de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgezondheidskunde (NVAB) las met interesse dat het kabinet gaat werken aan een Arbovisie 2030, maar mist daar wel wat bij. 'Helaas richt men zich daarin op werknemers, waardoor een grote pool werkenden, zoals zzp'ers, buiten beeld blijft.' Er blijken meer kritische noten te kraken. De LHV miste 'specifieke aandacht' voor de huisartsentekorten, een probleem waar wel afspraken over zijn gemaakt in een hoofdlijnenakkoord en plan van aanpak. De LAD had graag meer 'concrete plannen' gehoord 'om de acute problematiek in de zorg, zoals de hoge werkdruk en het nijpende personeelstekort, aan te pakken'. Ook vraagt LAD-voorzitter Booij zich af of

onder VWS, maar onder SZW (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) valt. Het staat een integrale aanpak van zorg in de weg.' In de begroting van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) had hij graag meer oog – en geld – gezien voor het opleiden van meer bedrijfsartsen. 'Anders dan de curatieve sector moeten wij op zoek naar private financiering. Een lastige opgave.'

De Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde (NVVG) vreest de gevolgen van een aangekondigde aanpassing van de Wet verbetering poortwachter (Wvp), zegt NVVG-voorzitter Rob Kok. 'Het voorstel is om vanaf 2021 het medisch advies van de bedrijfsarts over de belastbaarheid leidend te laten zijn, en dit niet meer te laten beoordelen door de verzekeringsarts, die dan alleen nog de claim op een uitkering beoordeelt. Durft een werknemer nog wel eerlijk te zijn tegen de bedrijfsarts, als die ook een beoordelende rol heeft?'

De Federatie Medisch Specialisten (FMS) zou graag aandacht willen voor het gegeven dat 'goede ICT-infrastructuur aan de basis ligt' van zaken als zorgevaluatie, vermindering van de administratielast en de beweging naar 'juiste zorg op de juiste plek'. FMS-voorzitter Marcel Daniëls pleitte er daarom voor naar aanleiding van de miljoenennota, waarin een voor 2019 verwacht overschot van bijna 11 miljard euro werd aangekondigd, dat de regering dat overschot inzet voor een 'forse eenmalige investering in ICT in de zorg'. Epd's kunnen dan gebruiksvriendelijker worden en de digitale uitwisseling van patiëntgegevens beter. 'Investeren in ICT is investeren in patiëntveiligheid, in personeel en in vermindering van de werkdruk en administratielast.' ■

web

Meer over dit onderwerp vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.

'De koning benoemde personeelsgebrek in de zorg zelfs in de troonrede'

Voorzitter Nienke Nieuwenhuizen van vereniging van specialisten ouderengeneeskunde Verenso was ingenomen met de ministeriële toezegging 'om in overleg met het veld en Verenso na te gaan of in de studie geneeskunde een verplicht coschap bij een specialist ouderengeneeskunde opgenomen kan worden'. Zo'n verplicht coschap zou eraan kunnen bijdragen dat meer artsen voor het specialisme kiezen, hoopt Nieuwenhuizen.

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap schrijft in zijn begroting dat de capaciteit van de geneeskundeopleidingen waarschijnlijk kleiner wordt met ingang van het studiejaar 2021-2022. Dit tot blijdschap van De Geneeskundestudent, licht voorzitter Amir Abdelmoumen toe. 'We zien dat er lange wachttijden zijn voor de coschappen, dat er te veel coassistenten rondlopen in ziekenhuizen, dat het stuwmeer aan basisartsen groeit en het meer en meer moeite kost om in opleiding te komen.'

de extra miljoenen die naar ziekenhuizen gaan, daar zullen worden benut 'voor de verbetering van de arbeidsvoorwaarden'. De Koepel Artsen Maatschappij en Gezondheid (KAMG) vindt dat het ontbreekt aan 'serieuze investeringen in preventie en voorzorg', aldus voorzitter Elise Buiting. Graag zag ze meer 'handvatten' om kansenongelijkheid te bestrijden. 'Armoede en gezondheid gaan slecht samen. Serieus investeren in het terugdringen van inkomensverschillen en armoedebestrijding draagt bij aan een gezondere bevolking.' Daarnaast vindt de KAMG dat meer overheidsinvesteringen nodig zijn bij de opleidingen van sociaal geneeskundigen.

Teleurgesteld

NVAB-voorzitter Beens is teleurgesteld over het feit dat in de begroting van VWS het domein arbeid en gezondheid buiten beschouwing blijft. Beens: 'Het blijft wringen dat de arbeidsgelerateerde zorg niet